# ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 26ης Ιουνίου 2003 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-182/03 R και C-217/03 R,

**Βασίλειο του Βελγίου,** εκπροσωπούμενο από την A. Snoecx, επικουρούμενη από τους P. Kelley, B. van de Walle de Ghelcke και J. Wouters, δικηγόρους,

αιτούν στην υπόθεση C-182/03 R,

και

**Forum 187 ASBL,** με έδρα τις Βρυξέλλες (Βέλγιο), εκπροσωπούμενο από τους J. Killick και A. Sutton, barristers,

αιτούσα στην υπόθεση C-217/03 R,

κατά

**Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,** εκπροσωπούμενης από τους V. Di Bucci, R. Lyal και G. Rozet, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχουν ως αντικείμενο αιτήσεις αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως C(2003) 564 τελικό της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 2003, για το καθεστώς των ενισχύσεων που εφαρμόζει το Βασίλειο του Βελγίου υπέρ των κέντρων συντονισμού που είναι εγκατεστημένα στο Βέλγιο, ή λήψεως προσωρινών μέτρων,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

εκδίδει την ακόλουθη

**Διάταξη**

**Η διαδικασία στην υπόθεση C-182/03 R**

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 25 Απριλίου 2003, το Βασίλειο του Βελγίου ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ, την εν μέρει ακύρωση της αποφάσεως C(2003) 564 τελικό της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 2003, για το καθεστώς των ενισχύσεων που εφαρμόζει το Βασίλειο του Βελγίου υπέρ των κέντρων συντονισμού που είναι εγκατεστημένα στο Βέλγιο (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση).

2 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου αυθημερόν, αυτό το κράτος μέλος ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 242 ΕΚ, μέχρι την έκδοση της περατώνουσας την επί της ουσίας υπόθεση αποφάσεως, να ανασταλεί η εκτέλεση του άρθρου 2, δεύτερο εδάφιο, της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον το άρθρο αυτό ορίζει ότι «δεν παρατείνεται με την ανανέωση της υφισταμένης αδείας» καθώς και του τρίτου εδαφίου, τελευταία περίοδος, του άρθρου αυτού.

3 Κατόπιν της εκδόσεως, εκ μέρους της Επιτροπής, διορθωτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, το Βασίλειο του Βελγίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 42, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, προέβαλε νέο λόγο ακυρώσεως προς στήριξη, αφενός, της προσφυγής του ακυρώσεως και, αφετέρου, της αιτήσεώς του για αναστολή, με χωριστά δικόγραφα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 9 Μαΐου 2003.

4 Λαμβανομένης υπόψη της υποβολής του νέου αυτού λόγου ακυρώσεως, το Βασίλειο του Βελγίου ζήτησε επίσης, στο πλαίσιο της αιτήσεως αναστολής, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 84, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, να ανασταλεί άμεσα η εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως, προτού καν υποβάλει παρατηρήσεις η Επιτροπή.

5 Η Επιτροπή υπέβαλε τις γραπτές της παρατηρήσεις επί της αιτήσεως αναστολής στις 22 Μαΐου 2003.

6 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις προφορικές τους παρατηρήσεις στις 3 Ιουνίου 2003, σε κοινή με την υπόθεση C-217/03 R συνεδρίαση στα πλαίσια ασφαλιστικών μέτρων.

**Η διαδικασία στην υπόθεση C-217/03 R**

7 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Απριλίου 2003, το οποίο πρωτοκολλήθηκε υπό τον αριθμό T-140/03, η Forum 187 ASBL (στο εξής: Forum 187) ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ, την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

8 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου αυθημερόν, η Forum 187 ζήτησε την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως μέχρι την έκδοση της περατώνουσας την επί της ουσίας υπόθεση αποφάσεως, καθώς και τη λήψη κάθε άλλου προσωρινού μέτρου που θα κριθεί αναγκαίο εν προκειμένω. Με το ίδιο δικόγραφο, η Forum 187 ζήτησε επίσης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 105, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, να ανασταλεί άμεσα η εκτέλεση της αποφάσεως αυτής προτού καν υποβάλει παρατηρήσεις η Επιτροπή.

9 Η Επιτροπή υπέβαλε τις γραπτές της παρατηρήσεις επί της αιτήσεως αναστολής στις 15 Μαΐου 2003.

10 Λαμβανομένης υπόψη της συνάφειας με την υπόθεση C-182/03, και κατόπιν ακροάσεως των διαδίκων, το Πρωτοδικείο (πρώτο πενταμελές τμήμα), με διάταξη της 16ης Μαΐου 2003, έκρινε εαυτό αναρμόδιο για την εκδίκαση της υποθέσεως Τ-140/03 υπέρ του Δικαστηρίου.

11 Κατόπιν της κηρύξεως του Πρωτοδικείου ως αναρμοδίου, η προσφυγή ακυρώσεως και η αίτηση αναστολής ενεγράφησαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου με τους αριθμούς C-217/03 και C-217/03 R, αντιστοίχως.

12 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 16 Μαΐου 2003, το οποίο μεταβιβάστηκε κατόπιν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου, η Forum 187 υπέβαλε συμπληρωματικά αιτήματα κατόπιν της εκδόσεως εκ μέρους της Επιτροπής διορθωτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως.

13 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις προφορικές τους παρατηρήσεις στις 3 Ιουνίου 2003, σε κοινή με την υπόθεση C-182/03 R συνεδρίαση στα πλαίσια ασφαλιστικών μέτρων.

**Συνεκδίκαση**

14 Δεδομένης της συναφείας των αιτήσεων εκτελέσεως, πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού Διαδικασίας, να συνενωθούν για τους σκοπούς εκδόσεως της παρούσας διατάξεως.

15 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι διάδικοι στην υπόθεση C-217/03 R συμφώνησαν ώστε η γαλλική να καταστεί ενιαία γλώσσα διαδικασίας μόνο για τους σκοπούς εκδόσεως της διατάξεως περί της αιτήσεως αναστολής.

**Το νομικό και πραγματικό πλαίσιο**

*Ο έλεγχος των υφισταμένων καθεστώτων ενισχύσεων από απόψεως κοινοτικού δικαίου*

16 Το άρθρο 88, παράγραφοι 1 και 2, πρώτο εδάφιο, ΕΚ προβλέπει:

«1. Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη εξετάζει διαρκώς τα καθεστώτα ενισχύσεων που υφίστανται στα κράτη αυτά. Τους προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη και η λειτουργία της κοινής αγοράς.

2. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, αφού τάξει προηγουμένως στους ενδιαφερομένους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, ότι ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος ή με κρατικούς πόρους δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά το άρθρο 87, ότι η ενίσχυση αυτή εφαρμόζεται καταχρηστικώς, αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος οφείλει να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει.»

17 Σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [88] της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83, σ. 1):

«Εφόσον η Επιτροπή θεωρήσει ότι ένα καθεστώς ενισχύσεων δεν είναι συμβιβάσιμο ή δεν είναι πλέον συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά, ενημερώνει το οικείο κράτος μέλος για την προκαταρκτική της γνώμη και το καλεί να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας ενός μηνός. Η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία αυτή, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.»

*Το βελγικό φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού*

18 Το βελγικό φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού, το οποίο παρεκκλίνει από το κοινό δίκαιο, διέπεται από το βασιλικό διάταγμα υπ' αριθ. 187, της 30ής Δεκεμβρίου 1982, σχετικά με τη δημιουργία των κέντρων συντονισμού (*Moniteur belge* της 13ης Ιανουαρίου 1983), όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε πλειστάκις.

19 Το ευεργέτημα του καθεστώτος αυτού εξαρτάται από την προηγουμένη και ατομική άδεια που χορηγείται στο κέντρο με βασιλικό διάταγμα. Προς χορήγηση της άδειας αυτής, το κέντρο πρέπει να αποτελεί μέρος ομίλου με πολυεθνικό χαρακτήρα, να

διαθέτει κεφάλαιο και αποθεματικά το ποσό των οποίων προσεγγίζει ή υπερβαίνει το ένα δισεκατομμύριο βελγικά φράγκα (BEF) και να πραγματοποιεί ετήσιο κύκλο εργασιών, το συνολικό ποσό του οποίου προσεγγίζει ή υπερβαίνει τα δέκα δισεκατομμύρια BEF. Επιτρέπονται μόνον ορισμένες προκαταρκτικές, βοηθητικές ή συντονιστικές δραστηριότητες και οι επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα αποκλείονται του ευεργετήματος του καθεστώτος αυτού. Τα κέντρα πρέπει να απασχολούν στο Βέλγιο τουλάχιστον το αντίστοιχο δέκα προσώπων εργαζομένων με πλήρη απασχόληση για τα δύο πρώτα έτη της δραστηριότητάς τους.

20 Η χορηγούμενη στο κέντρο άδεια ισχύει για δέκα έτη και είναι ανανεώσιμη για την ίδια διάρκεια.

21 Το φορολογικό καθεστώς που απολαύουν τα εγκεκριμένα κέντρα συντονισμού παρεκκλίνει του κοινού φορολογικού συστήματος από διάφορες απόψεις.

22 Πρώτον, το φορολογητέο εισόδημα των κέντρων καθορίζεται κατ' αποκοπή σύμφωνα με τη μέθοδο που αποκαλείται «cost plus». Αντιστοιχεί σε ένα ποσοστό επί τοις εκατό του ποσού των δαπανών και εξόδων λειτουργίας.

23 Δεύτερον, τα κέντρα απαλλάσσονται της παρακρατήσεως φόρου ακίνητης περιουσίας επί των ακινήτων που χρησιμοποιούν για την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

24 Τρίτον, το δικαίωμα εγγραφής 0,5 % δεν οφείλεται για τις εισφορές που γίνονται προς το κέντρο για τις αυξήσεις του καταστατικού κεφαλαίου του.

25 Τέταρτον, απαλλάσσονται της παρακρατήσεως φόρου κινητής περιουσίας, αφενός, τα μερίσματα, τόκοι και δικαιώματα εκμεταλλεύσεως που διανέμουν τα κέντρα, πλην ορισμένων εξαιρέσεων, και, αφετέρου, τα έσοδα των κέντρων από τις χρηματικές καταθέσεις τους.

26 Πέμπτον, τα κέντρα καταβάλλουν ετήσιο φόρο που έχει καθοριστεί σε 400 000 BEF ανά μέλος του προσωπικού που ασχολείται με πλήρη απασχόληση· ποσό το οποίο δεν μπορεί όμως να υπερβεί τα 4 000 000 BEF ανά κέντρο.

*Οι εργασίες του Συμβουλίου σε θέματα επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού σε φορολογικά ζητήματα*

27 Στο πλαίσιο γενικού προβληματισμού για τον επιζήμιο ανταγωνισμό σε φορολογικά ζητήματα, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 1η Δεκεμβρίου 1997, κώδικα συμπεριφοράς στον τομέα της φορολογίας των επιχειρήσεων (ΕΕ 1998, C 2, σ. 2). Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εξαλείψουν διαδοχικά ορισμένες πτυχές των φορολογικών τους μέτρων που κρίνονται ως επιζήμιες, ενώ η Επιτροπή εξέφρασε την πρόθεσή της να εξετάσει εκ νέου, ενόψει των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις κανόνων, τα ισχύοντα στα κράτη μέλη φορολογικά καθεστώτα.

28 Η βελγική κανονιστική ρύθμιση σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού περιλαμβάνεται στα εθνικά φορολογικά μέτρα, τα οποία αφορούν οι διάφορες αυτές πρωτοβουλίες.

**Τα προγενέστερα της προσβαλλομένης αποφάσεως γεγονότα**

29 Η Επιτροπή είχε εξετάσει το φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού κατά τη θέσπισή του. Συγκεκριμένα, με τις αποφάσεις που κοινοποιήθηκαν υπό μορφή

επιστολών στις 16 Μαΐου 1984 και 9 Μαρτίου 1987 (στο εξής: αποφάσεις του 1984 και του 1987), η Επιτροπή είχε κατ' ουσίαν θεωρήσει ότι το καθεστώς αυτό, που ήταν θεμελιωμένο σ' ένα σύστημα κατ' αποκοπήν καθορισμού των εσόδων των κέντρων συντονισμού, δεν περιελάμβανε στοιχείο ενισχύσεως.

30 Η Επιτροπή, αφού εξέδωσε, στις 11 Νοεμβρίου 1998, ανακοίνωση περί της εφαρμογής των κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που εμπίπτουν στην άμεση φορολογία των επιχειρήσεων (ΕΕ C 384, σ. 3), ανέλαβε να εξετάσει γενικώς τη φορολογική νομοθεσία των κρατών μελών υπό το πρίσμα των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις κανόνων.

31 Στο πλαίσιο αυτό, τον Φεβρουάριο του 1999, η Επιτροπή ζήτησε από τις βελγικές αρχές ορισμένες πληροφορίες που αφορούν, μεταξύ άλλων, το καθεστώς των κέντρων συντονισμού. Οι βελγικές αρχές απάντησαν τον Μάρτιο του 1999.

32 Τον Ιούλιο του 2000, οι υπηρεσίες της Επιτροπής πληροφόρησαν τις εν λόγω αρχές ότι αυτό το καθεστώς συνιστά προφανώς κρατική ενίσχυση. Ενόψει κινήσεως της διαδικασίας συνεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 2, του κανονισμού 659/1999, οι υπηρεσίες της Επιτροπής κάλεσαν τις βελγικές αρχές να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός προθεσμίας ενός μηνός.

33 Με έγγραφα που απηύθυναν τον Σεπτέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2000 καθώς και τον Σεπτέμβριο του 2001, οι βελγικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι η Επιτροπή ως σώμα, και όχι οι υπηρεσίες της, μπορεί να αποφανθεί στον τομέα αυτό και να κινήσει τη διαδικασία συνεργασίας.

34 Στις 11 Ιουλίου 2001, η Επιτροπή εξέδωσε τέσσερις προτάσεις χρησίμων μέτρων, βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 1, ΕΚ, μεταξύ άλλων ενόψει του καθεστώτος των κέντρων συντονισμού. Η Επιτροπή πρότεινε στις βελγικές αρχές να δεχθούν να επιφέρουν ορισμένες τροποποιήσεις στο καθεστώς αυτό προβλέποντας, προσωρινώς, ότι τα κέντρα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια πριν από την ημερομηνία αποδοχής των μέτρων αυτών μπορούν να εξακολουθήσουν να απολαύουν του προηγουμένου καθεστώτος μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

35 Με έγγραφο της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, οι βελγικές αρχές διατύπωσαν ορισμένες παρατηρήσεις επί της ακολουθηθείσας διαδικασίας καθώς και επί της ουσίας της υποθέσεως.

36 Επειδή δεν υπήρξε αποδοχή των προταθέντων χρησίμων μέτρων, η Επιτροπή κίνησε την τυπική διαδικασία εξετάσεως με απόφαση κοινοποιηθείσα με επιστολή της 27ης Φεβρουαρίου 2002 (ΕΕ C 147, σ. 2), σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 659/1999. Η Επιτροπή κάλεσε, μεταξύ άλλων, το Βασίλειο του Βελγίου να υποβάλει τις παρατηρήσεις του και να προσκομίσει κάθε χρήσιμη πληροφορία για την αξιολόγηση του επιδίκου μέτρου. Η Επιτροπή κάλεσε επίσης αυτό το κράτος μέλος και τους τρίτους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν παρατηρήσεις και να προσκομίσουν κάθε στοιχείο χρήσιμο για να καθοριστεί αν υφίστατο, για τους δικαιούχους του εν λόγω καθεστώτος, δικαιολογημένη εμπιστοσύνη επιβάλλουσα να προβλεφθούν μεταβατικά μέτρα.

37 Κατόπιν παρατάσεως της αρχικής προθεσμίας κατά ένα μήνα, οι βελγικές αρχές, με έγγραφο της 12ης Απριλίου 2002, διαβίβασαν την άποψή τους στην Επιτροπή.

38 Με έγγραφο της 16ης Μαΐου 2002, οι εν λόγω αρχές κοινοποίησαν ένα προσχέδιο νόμου με σκοπό την τροποποίηση του βασιλικού διατάγματος υπ' αριθ. 187. Το προσχέδιο αυτό καταχωρήθηκε από την Επιτροπή ως νέα ενίσχυση με αριθμό αναφοράς N351/2002.

39 Κατόπιν πολλών συσκέψεων, η Επιτροπή απηύθυνε στο Βασίλειο του Βελγίου αίτηση για παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών τον Ιούλιο του 2002, που αφορούσε τόσο το υφιστάμενο καθεστώς όσο και το κοινοποιηθέν σχέδιο, αίτηση στην οποία οι βελγικές αρχές απάντησαν με έγγραφο της 30ής Αυγούστου 2002. Τρίτοι ενδιαφερόμενοι μετείχαν επίσης στην τυπική διαδικασία εξετάσεως του επιδίκου μέτρου.

**Η προσβαλλομένη απόφαση**

40 Στις 17 Φεβρουαρίου 2003, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλομένη απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε αυθημερόν στο Βασίλειο του Βελγίου. Η Επιτροπή, έχοντας διαπιστώσει ότι η διατύπωση του άρθρου 2 του διατακτικού της εν λόγω αποφάσεως αντιφάσκει προφανώς με τα συμπεράσματα που αντλούνται στις σκέψεις 122 και 123 του αιτητικού της, αποφάσισε, στις 23 Απριλίου 2003, να τροποποιήσει το άρθρο 2 μέσω διορθωτικού. Το διορθωτικό αυτό κοινοποιήθηκε στο εν λόγω κράτος μέλος στις 25 Απριλίου 2003.

41 Εκ προοιμίου, με την προσβαλλομένη απόφαση, η Επιτροπή δικαιολόγησε τον χαρακτηρισμό υφιστάμενης ενισχύσεως που έκανε δεκτό για το καθεστώς των κέντρων συντονισμού καθώς και τη νομική βάση επί της οποίας θεμελιούται η διαδικασία που ακολούθησε. Η απόφαση αυτή εκθέτει ότι το άρθρο 1, στοιχείο β', του κανονισμού 659/1999 μπορούσε να χρησιμεύσει ως νομική βάση εν προκειμένω και ότι, σε διαφορετική περίπτωση, τα άρθρα 87 ΕΚ και 88 ΕΚ επιβάλλονται ως αληθής νομική βάση θεμελιώνουσα τη δράση της Επιτροπής.

42 Η Επιτροπή επισήμανε περαιτέρω στην προσβαλλομένη απόφαση ότι, αν η απόφαση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως ανάκληση ή τροποποίηση των αποφάσεων του 1984 και 1987, η προσβαλλομένη απόφαση πληροί τις προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται το δικαίωμα που διαθέτει η Επιτροπή να ανακαλεί ή να τροποποιεί κάθε πράξη που μπορεί να ενέχει παρανομία.

43 Κατόπιν της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε ότι τα διάφορα μέτρα που αποτελούν το φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, χωρίς να μπορεί να εφαρμοστεί καμία από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του ιδίου άρθρου.

44 Όσον αφορά τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που επικαλέστηκαν τα κέντρα συντονισμού, η προσβαλλομένη απόφαση διευκρινίζει στις αιτιολογικές της σκέψεις:

«(117) Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ύπαρξη δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των δικαιούχων της ενισχύσεως. Αυτή η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη δικαιολογεί το γεγονός ότι η Επιτροπή χορηγεί στα κέντρα που διαθέτουν στις 31 Δεκεμβρίου 2000 ισχύουσα άδεια τα πλεονεκτήματα του καθεστώτος μέχρι τη λήξη της περιόδου ισχύος της αδείας τους κατά τη στιγμή εκδόσεως της παρούσας αποφάσεως και το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010. Αυτή η θέση θεμελιώνεται στα ακόλουθα στοιχεία.

(118) [...] [οι] συμφωνίες [που συνάφθηκαν με τη φορολογική αρχή] αφορούν μόνον τα πραγματικά περιστατικά και ουδόλως περιγράφουν το καθεστώς που θα εφαρμοστεί. Συνεπώς, δεν αποτελούν έννομη εγγύηση ότι θα διατηρηθεί το καθεστώς, όπως ισχύει κατά τη στιγμή χορηγήσεως της αδείας, για τα επόμενα δέκα έτη. [...]

(119) [...] Μολονότι η άδεια δεν συνιστά εγγύηση της διάρκειας του καθεστώτος ούτε του ευνοϊκού χαρακτήρα του, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η δημιουργία του κέντρου, οι πραγματοποιηθείσες επενδύσεις και οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί αποφασίστηκαν με την εύλογη και θεμιτή προοπτική ορισμένης συνέχειας των οικονομικής φύσεως προϋποθέσεων, περιλαμβανομένου του φορολογικού καθεστώτος. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή αποφάσισε να χορηγήσει μεταβατική περίοδο επιτρέπουσα τη διαδοχική εξάλειψη του καθεστώτος του cost plus για τους υφιστάμενους δικαιούχους.

(120) Δεδομένου ότι οι άδειες δεν χορηγούν κανένα δικαίωμα διάρκειας της ισχύος του καθεστώτος ούτε του ευνοϊκού χαρακτήρα των διατάξεών του, ακόμη και για την περίοδο ισχύος της άδειας, η Επιτροπή κρίνει ότι ουδόλως μπορούν να δημιουργήσουν δικαίωμα ανανεώσεως του ευεργετήματος του καθεστώτος πέραν της ημερομηνίας λήξεως των ισχυουσών αδειών. Ο ρητός περιορισμός διάρκειας ισχύος των αδειών σε δέκα έτη απαγορεύει μάλιστα τη δημιουργία δικαιολογημένης εμπιστοσύνης γι' αυτή την αυτόματη ανανέωση που θα προσομοίαζε εικονικώς σε διαρκούς ισχύος άδεια.»

45 Σύμφωνα με τα συμπεράσματα που περιλαμβάνονται στα σημεία 121 έως 123 των αιτιολογικών σκέψεων της προσβαλλομένης αποφάσεως:

«(121) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στα κέντρα συντονισμού στο Βέλγιο δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και πρέπει να παύσει το ασύμβατο των διαφόρων συστατικών του στοιχείων, είτε με την εξάλειψή τους, είτε με την τροποποίησή τους. Από την κοινοποίηση της παρούσας αποφάσεως, το ευεργέτημα του καθεστώτος αυτού ή των συστατικών του στοιχείων δεν αναγνωρίζεται πλέον σε νέους δικαιούχους ούτε μπορεί να παραταθεί με την ανανέωση των ισχυουσών αδειών. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της ότι τα κέντρα που έχουν άδεια το 2001 δεν δικαιούνται πλέον του καθεστώτος από τις 31 Δεκεμβρίου 2002.

(122) Όσον αφορά τα κέντρα που είναι επί του παρόντος δικαιούχοι του καθεστώτος, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η απόφαση του 1984 εγκρίνουσα το βασιλικό διάταγμα υπ' αριθ. 187, καθώς και η απάντηση που δόθηκε σε κοινοβουλευτικό ερώτημα εκ μέρους του επιτρόπου επί του ανταγωνισμού, τους δημιούργησαν τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι το καθεστώς αυτό δεν παραβιάζει τους κανόνες της Συνθήκης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.

(123) Εξάλλου, λόγω των σημαντικών επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν βάσει αυτού, ο σεβασμός της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφαλείας δικαίου των δικαιούχων δικαιολογεί τη χορήγηση εύλογης προθεσμίας για την εξάλειψη των αποτελεσμάτων του καθεστώτος για τα κέντρα που ήδη έχουν άδεια. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτή η εύλογη προθεσμία λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2010. Τα κέντρα, η άδεια των οποίων λήγει πριν από την προθεσμία αυτή, δεν μπορούν πλέον να απολαύουν του καθεστώτος αυτού μετά την ημερομηνία λήξεως. Πέραν της ημερομηνίας λήξεως της άδειας, και εν πάση περιπτώσει πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2010, η χορήγηση ή η διατήρηση των εν λόγω φορολογικών πλεονεκτημάτων είναι παράνομη.»

46 Σύμφωνα με τα δύο πρώτα άρθρα του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπως διορθώθηκε:

«Άρθρο 1

Το εν ισχύι φορολογικό καθεστώς στο Βέλγιο υπέρ των κέντρων συντονισμού, τα οποία έχουν λάβει άδεια βάσει του βασιλικού διατάγματος υπ' αριθ. 187, είναι καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Το Βέλγιο υποχρεούται να καταργήσει το αναφερόμενο στο άρθρο 1 καθεστώς ενισχύσεων ή να το τροποποιήσει για να το καταστήσει συμβατό προς την κοινή αγορά.

Από την κοινοποίηση της παρούσας αποφάσεως, το ευεργέτημα του καθεστώτος αυτού ή των συστατικών του στοιχείων δεν αναγνωρίζεται πλέον σε νέους δικαιούχους ούτε παρατείνεται με την ανανέωση των ισχυουσών αδειών.

Όσον αφορά τα κέντρα που έχουν ήδη λάβει άδεια πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000, τα αποτελέσματα του καθεστώτος μπορούν να διατηρηθούν μέχρι τη λήξη της ισχύουσας ατομικής άδειας κατά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της παρούσας αποφάσεως, και το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010. Σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, σε περίπτωση ανανεώσεως της αδείας πριν από την ημερομηνία αυτή, το ευεργέτημα του καθεστώτος που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας αποφάσεως δεν χορηγείται πλέον, ούτε καν προσωρινώς.»

**Τα μεταγενέστερα της προσβαλλομένης αποφάσεως γεγονότα**

47 Οι τροποποιήσεις του βασιλικού διατάγματος υπ' αριθ. 187 που κοινοποιήθηκαν στις 16 Μαΐου 2002 από τις βελγικές αρχές στην Επιτροπή ψηφίστηκαν από το Βελγικό Κοινοβούλιο στις 24 Δεκεμβρίου 2002 και δημοσιεύθηκαν στον *Moniteur belge* στις 31 Δεκεμβρίου 2002. Η έναρξη ισχύος τους πρέπει να αποφασιστεί με βασιλικό διάταγμα.

48 Στις 23 Απριλίου 2003, η Επιτροπή εξέδωσε μια πρώτη απόφαση ως προς τις τροποποιήσεις του καθεστώτος των κέντρων συντονισμού που κοινοποιήθηκαν από τις βελγικές αρχές (στο εξής: απόφαση της 23ης Απριλίου 2003). Η Επιτροπή ενέκρινε εν μέρει το προκύπτον από τις τροποποιήσεις αυτές καθεστώς, αλλά κίνησε την τυπική διαδικασία εξετάσεως όσον αφορά τη διατήρηση ορισμένων φοροαπαλλαγών.

49 Πιο συγκεκριμένα, από την εν λόγω απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή συμφώνησε κατ' αρχήν ως προς τη χρήση της κατ' αποκοπήν μεθόδου που αποκαλείται «cost plus» και ως προς τον τρόπο με τον οποίο πρέπει στο εξής να εφαρμόζεται η μέθοδος αυτή. Αντιθέτως, η διαδικασία εξετάσεως κινήθηκε ως προς τη φοροαπαλλαγή που απολαύουν προφανώς τα αποκαλούμενα «ασυνήθη» ή «χαριστικά» πλεονεκτήματα που χορηγούνται στα κέντρα συντονισμού, καθώς και ως προς τις απαλλαγές παρακρατήσεως φόρου κινητής περιουσίας και του δικαιώματος εισφοράς.

50 Εξάλλου, από τηλεαντιγράφημα που απηύθηνε η Επιτροπή στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 28 Μαΐου 2003, προκύπτει ότι, με έγγραφο της 26ης Μαΐου 2003, το Βασίλειο του Βελγίου κοινοποίησε στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 88, παράγραφος 3, ΕΚ, ότι είχε σκοπό να χορηγήσει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005 ορισμένα ευνοϊκά φορολογικά μέτρα μέτρων στις επιχειρήσεις που υπάγονταν στο καθεστώς των κέντρων συντονισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2000, η άδεια των οποίων λήγει μεταξύ 17 Φεβρουαρίου 2003 και 31 Δεκεμβρίου 2005.

51 Το Βασίλειο του Βελγίου ζήτησε επίσης από το Συμβούλιο, με έγγραφο της ιδίας ημέρας, να κριθούν τα μέτρα αυτά συμβατά προς την κοινή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

52 Κατά τη συνεδρίαση της 3ης Ιουνίου 2003 το Συμβούλιο Ecofin συμφώνησε κατ' αρχήν επί του αιτήματος αυτού και επιφόρτισε την επιτροπή των μονίμων αντιπροσώπων να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μπορέσει το Συμβούλιο να εκδώσει τη σχεδιαζόμενη απόφαση το συντομότερο και, εν πάση περιπτώσει, πριν από το τέλος του Ιουνίου του 2003.

**Επιχειρήματα των διαδίκων**

*Επί του παραδεκτού της προσφυγής στην υπόθεση C-217/03 R*

53 Η Forum 187 θεωρεί ότι η κύρια προσφυγή της είναι παραδεκτή. Αφενός, η Forum 187 νομιμοποιείται ιδίω ονόματι στο μέτρο που έπαιξε ενεργητικό ρόλο στη διοικητική διαδικασία και η προσβαλλομένη απόφαση θίγει τον λόγο υπάρξεώς της.

Αφετέρου, η Forum 187 νομιμοποιείται επ' ονόματι των μελών της, τα οποία η απόφαση αυτή αφορά άμεσα και ατομικά.

54 Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Επιτροπή ισχυρίζεται αντιθέτως ότι η κύρια προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη, πράγμα το οποίο συνεπάγεται το απαράδεκτο της αιτήσεως αναστολής. Πράγματι, η προσβαλλομένη απόφαση δεν αφορά άμεσα και ατομικά την Forum 187.

55 Οργάνωση με ρόλο την προώθηση των συλλογικών συμφερόντων μιας κατηγορίας προσώπων δεν επηρεάζεται ατομικά από μέτρο που επηρεάζει τα γενικά συμφέροντα της κατηγορίας αυτής. Περαιτέρω, το γεγονός και μόνο συμμετοχής σε διοικητική διαδικασία δεν αρκεί για να δημιουργεί δικαίωμα του παρίστασθαι επί δικαστηρίω. Η Forum 187 δεν έχει κανένα ιδιαίτερο καθεστώς έναντι των διοικητικών αρχών και ούτε ο λόγος υπάρξεώς της τίθεται σε κίνδυνο με την προσβαλλομένη απόφαση. Τα μέλη της δεν μπορούν παραδεκτώς να προσβάλουν απόφαση που αφορά γενικό καθεστώς ενισχύσεων, οπότε η Forum 187 δεν μπορεί να τους υποκαταστήσει.

*Επί του fumus boni juris*

56 Το αντικείμενο των προσφυγών της κύριας δίκης που άσκησαν το Βασίλειο του Βελγίου και η Forum 187 δεν συμπίπτει πλήρως. Ενώ η Forum 187 ζητεί την ακύρωση του συνόλου της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφυγή του εν λόγω κράτους μέλους σκοπεί την ακύρωση της αποφάσεως αυτής μόνον καθόσον η απόφαση του απαγορεύει να χορηγήσει, ακόμη και προσωρινώς, την ανανέωση της άδειας των κέντρων συντονισμού που υπάγονταν στο επίδικο καθεστώς στις 31 Δεκεμβρίου 2000.

57 Επομένως, οι λόγοι που προέβαλαν το Βασίλειο του Βελγίου και η Forum 187 για να αποδείξουν το fumus boni juris των προσφυγών τους διαφέρουν συνεπώς, οπότε κρίνεται σκόπιμο να γίνει χωριστή παρουσίαση.

Επί του fumus boni juris στην υπόθεση C-182/03 R

58 Για να αποδειχθεί η ύπαρξη του fumus boni juris, το Βασίλειο του Βελγίου προβάλλει τέσσερις λόγους, που συμπληρώνονται με ένα νέο λόγο, υποβληθέντα με χωριστό δικόγραφο.

59 Με τον πρώτο λόγο, το Βασίλειο του Βελγίου ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, μη έχοντας χορηγήσει εύλογη προθεσμία στο Βασίλειο του Βελγίου και στα κέντρα συντονισμού, η ατομική άδεια των οποίων λήγει τους επόμενους της κοινοποιήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως μήνες, παρέβη το άρθρο 88, παράγραφος 2, ΕΚ και τις αρχές της ασφαλείας δικαίου, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης καθώς και της αναλογικότητας. Το γεγονός ότι δεν υπάρχει εύλογη προθεσμία δεν επιτρέπει στο Βασίλειο του Βελγίου να διεκπεραιώσει την αναγκαία νομοθετική διαδικασία, δεν λαμβάνει υπόψη τη διαδικασία σχετικά με τις τροποποιήσεις του καθεστώτος που κοινοποίησε το Βασίλειο του Βελγίου, αντίκειται στο άρθρο 88, παράγραφος 2, ΕΚ το οποίο, όπως προκύπτει από την απόφαση της 2ας Ιουλίου 1974, 173/73, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 174, σ. 351, σκέψη 12), χορηγεί κατ' αρχήν προθεσμία στο κράτος μέλος για να συμμορφωθεί προς την τροποποίηση του υφισταμένου καθεστώτος ενισχύσεων, και το θίγει ποικιλοτρόπως. Για τα κέντρα συντονισμού, η άδεια των οποίων λήγει προσεχώς, η πρόωρη λήξη του επιδίκου καθεστώτος συνεπάγεται συγκεκριμένα την άμεση παύση των δραστηριοτήτων τους, με επαχθέστατες οικονομικές συνέπειες, εφόσον χρειάζονται τουλάχιστον 18 μήνες για να προετοιμάσουν τη μεταβολή αυτή.

60 Με τον δεύτερο λόγο, το Βασίλειο του Βελγίου ισχυρίζεται ότι είχε δημιουργηθεί δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στα κέντρα συντονισμού όσον αφορά τη δυνατότητα ανανεώσεως της άδειας. Αυτή η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη προκύπτει, αφενός, από τις εργασίες του Συμβουλίου σχετικά με τα επιζήμια φορολογικά μέτρα, από τα

οποία προκύπτει ότι τα κέντρα, η άδεια των οποίων λήγει πριν από το 2005, μπορούν να εξακολουθήσουν να απολαύουν του υφισταμένου καθεστώτος μέχρι την ημερομηνία αυτή, είτε με ανανέωση της άδειας είτε όχι. Αφετέρου, από τη βελγική νομοθεσία και τις προπαρασκευαστικές εργασίες της προκύπτει ότι το καθεστώς των κέντρων συντονισμού έχει διαρκή χαρακτήρα συνεπαγόμενο δικαίωμα ανανεώσεως της άδειας από τη στιγμή που το κέντρο πληροί τις αντικειμενικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο βασιλικό διάταγμα υπ' αριθ. 187.

61 Ο τρίτος λόγος στηρίζεται σε προσβολή της αρχής της ισότητας. Μόνο στα κέντρα, η άδεια των οποίων λήγει τους επομένους της κοινοποιήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως μήνες, δεν χορηγήθηκε εύλογη προθεσμία, χωρίς να δικαιολογείται αυτή η διαφορετική μεταχείριση.

62 Με τον τέταρτο λόγο, το Βασίλειο του Βελγίου προσάπτει στην προσβαλλομένη απόφαση ότι δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη από νομικής απόψεως όσον αφορά τους λόγους που οδήγησαν την Επιτροπή, αφού αναγνώρισε την ανάγκη εύλογης μεταβατικής προθεσμίας, να απαγορεύσει αδιακρίτως κάθε ανανέωση άδειας από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της αποφάσεως αυτής.

63 Σύμφωνα με τον νέο προβληθέντα λόγο, η επελθούσα στην προσβαλλομένη απόφαση διόρθωση κατέστησε εξαιρετικά αβέβαιη την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στην εν λόγω απόφαση.

64 Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Επιτροπή δηλώνει ότι είναι έτοιμη να θεωρήσει, εκ πρώτης όψεως, ότι η προσφυγή της κύριας δίκης δεν είναι προδήλως αβάσιμη, αλλά διατυπώνει περαιτέρω παρατηρήσεις επί των πέντε προβληθέντων από το Βασίλειο του Βελγίου λόγων ακυρώσεως.

65 Επί του πρώτου λόγου, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι αυτό το κράτος μέλος μπορεί να θέσει σε ισχύ αμελλητί το νέο καθεστώς που εγκρίθηκε κατά το ουσιώδες μέρος με την απόφαση της 23ης Απριλίου 2003, οπότε δεν χρειάζεται καμία ιδιαίτερη προθεσμία. Η Επιτροπή ισχυρίζεται επίσης ότι οι βελγικές αρχές δεν υποχρεούνται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να χορηγήσουν την ανανέωση άδειας. Η δε μεταβατική περίοδος, που έπρεπε να χορηγηθεί στα κέντρα συντονισμού, είχε αρχίσει από το 1997, εφόσον, από την ημερομηνία αυτή, τους είχαν απευθυνθεί πολυάριθμες «ενδείξεις» σχετικά με την αμφισβήτηση του ισχύοντος καθεστώτος.

66 Όσον αφορά τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που απορρέει από τις εργασίες του Συμβουλίου, η Επιτροπή υπενθυμίζει τον προσωρινό χαρακτήρα των εργασιών αυτών. Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα έγγραφα του Συμβουλίου που επικαλέστηκαν οι βελγικές αρχές μπορούν να έχουν και άλλες ερμηνείες από αυτήν που προσέδωσαν οι βελγικές αρχές. Η Επιτροπή αμφισβητεί επίσης την προβαλλόμενη διάρκεια του καθεστώτος των κέντρων συντονισμού.

67 Η Επιτροπή αντικρούει επίσης την προβαλλομένη με τον τρίτο λόγο ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως. Η Επιτροπή υποστηρίζει συγκεκριμένα ότι όλα τα κέντρα συντονισμού, η άδεια των οποίων ήταν εν ισχύι κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως μπόρεσαν να λάβουν άδεια διάρκειας τουλάχιστον δέκα ετών, περιλαμβανομένων των κέντρων η άδεια των οποίων λήγει τους επομένους της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως αυτής μήνες. Περαιτέρω, η Επιτροπή υπενθυμίζει την υποχρέωση που έχει να διαφυλάσσει έναν ανόθευτο ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς.

68 Απαντώντας στον τέταρτο λόγο, που θεμελιούται στη ανεπαρκή αιτιολογία, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, όπως δεν έχει την υποχρέωση να παρέχει συγκεκριμένη αιτιολογία όταν διατάσσει την επιστροφή ασυμβίβαστης ενισχύσεως, δεν υποχρεούται να παρέχει συγκεκριμένη αιτιολογία για να δικαιολογήσει την ύπαρξη του διαρκούς καθήκοντος ελέγχου των υφισταμένων καθεστώτων ενισχύσεων που της επιβάλλει το άρθρο 88, παράγραφος 1, ΕΚ.

69 Απαντώντας στον νέο λόγο που προέβαλε το Βασίλειο του Βελγίου, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση, όπως διορθώθηκε, επιτρέπει στα κέντρα συντονισμού, η άδεια των οποίων ανανεώθηκε μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2001 και 17ης Φεβρουαρίου 2003, να διατηρήσουν το ευεργέτημα των αποτελεσμάτων του επιδίκου καθεστώτος. Δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο της εν λόγω αποφάσεως και, εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή θα πληροφορούσε προσηκόντως σε εύθετο χρόνο τις βελγικές αρχές περί των διαθέσεών της. Η Επιτροπή διερωτάται συνεπώς ως προς το παραδεκτό του νέου αυτού λόγου ακυρώσεως και υποστηρίζει ότι ο λόγος αυτός είναι περαιτέρω προδήλως αβάσιμος.

Επί του fumus boni juris στην υπόθεση C-217/03 R

70 Η Forum 187 προβάλλει τέσσερις λόγους προς στήριξη του fumus boni juris της αιτήσεώς της.

71 Με τον πρώτο λόγο, η Forum 187 υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση στερείται νομικής βάσεως και προσβάλλει την αρχή της ασφαλείας δικαίου. Λαμβανομένων υπόψη των θέσεων που έλαβε η Επιτροπή πριν από δεκαπέντε έτη, η απόφαση αυτή δεν μπορεί να στηριχθεί ούτε στο άρθρο 1, στοιχείο β', περίπτωση v, του κανονισμού 659/1999, εφόσον δεν αναφέρει καμία εξέλιξη της κοινής αγοράς, ούτε στα άρθρα 87 ΕΚ και 88 ΕΚ. Η Επιτροπή δεν μπορεί περαιτέρω να προβάλει το δικαίωμά της να διορθώνει τα σφάλματά της, ενόψει του χρόνου που παρήλθε. Υπό τις συνθήκες αυτές, παραβιάστηκε η αρχή της ασφαλείας δικαίου, που συνδέεται με την τήρηση του απαραβιάστου των προγενεστέρων αποφάσεων.

72 Με τον δεύτερο λόγο, η Forum 187 ισχυρίζεται ότι η ανάλυση που περιλαμβάνεται στην προσβαλλομένη απόφαση ότι το φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού εμπίπτει στο άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ ενέχει πολλά σφάλματα. Η επιχειρηματολογία είναι πολύ συνοπτική, λόγω του γενικού χαρακτήρα της διενεργηθείσας αναλύσεως. Η εν λόγω απόφαση δεν διακρίνει ορθώς τον ανταγωνισμό μεταξύ εθνικών φορολογικών καθεστώτων και τον ανταγωνισμό μεταξύ επι-

χειρήσεων. Η απόφαση θίγει την κυριαρχία των κρατών μελών στον τομέα της φορολογίας. Στην πράξη, μεγάλος αριθμός των κέντρων δεν αντλούν κανένα οικονομικό όφελος από το επίδικο καθεστώς. Το καθεστώς αυτό δεν συνεπάγεται καμία ζημία των φορολογικών εσόδων για το βελγικό Δημόσιο, διότι, αν το καθεστώς αυτό δεν υφίστατο, τα περισσότερα από αυτά τα κέντρα δεν θα είχαν δημιουργηθεί στο Βέλγιο. Το καθεστώς δεν δημιουργεί περιορισμό του ανταγωνισμού διότι είναι ανοικτό σε όλες τις πολυεθνικές, οι οποίες μόνον έχουν ανάγκη κέντρου για να παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες εντός ενός ομίλου, και δεν επηρεάζει το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο. Εξάλλου, η Επιτροπή εσφαλμένως ανέτρεψε το βάρος αποδείξεως σε βάρος των βελγικών αρχών.

73 Ο τρίτος λόγος αντλείται από προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης που δημιούργησε στα κέντρα συντονισμού η Επιτροπή. Αφενός, σύμφωνα με τη Forum 187, δεν είναι βέβαιο ότι δικαιούνται μεταβατικής περιόδου τα κέντρα που έχουν λάβει άδεια πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000 αλλά εκείνα η άδεια των οποίων ανανεώθηκε ή τροποποιήθηκε μεταξύ της ημερομηνίας αυτής και της ημερομηνίας εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αφετέρου, δεν προβλέπεται καμία μεταβατική περίοδος για τα κέντρα η άδεια των οποίων λήγει μετά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως αυτής. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι το κλείσιμο και η μεταφορά ενός κέντρου μπορούν να διαρκέσουν μέχρι δύο έτη, εσφαλμένως η Επιτροπή επικεντρώθηκε αποκλειστικά στη νόμιμη διάρκεια της άδειας χωρίς να λάβει υπόψη της τις πρακτικές και λειτουργικές δυσχέρειες που απορρέουν από την απόφασή της.

74 Με τον τέταρτο και τελευταίο λόγο προσάπτεται στην προσβαλλομένη απόφαση ότι δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη, συγκεκριμένα όσον αφορά τους λόγους που οδήγησαν την Επιτροπή να επανέλθει στις αποφάσεις του 1984 και του 1987 καθώς και όσον αφορά τη δικαιολογία της μεταβατικής περιόδου που έγινε δεκτή.

75 Απαντώντας στον πρώτο λόγο, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσβαλλομένη απόφαση στηρίζεται στο άρθρο 88 ΕΚ. Στο μέτρο που κρίνεται αναγκαία η παραπομπή στον κανονισμό 659/1999, η Επιτροπή προβάλλει το άρθρο 1, στοιχείο β', περίπτωση ii, του κανονισμού αυτού, που περιλαμβάνει στον ορισμό της «υφι-

σταμένης ενισχύσεως» κάθε προγενέστερη ενίσχυση που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή ή το Συμβούλιο. Εν προκειμένω, οι αποφάσεις του 1984 και του 1987 δεν εμποδίζουν δράση της Επιτροπής, εφόσον το εν λόγω φορολογικό καθεστώς πρέπει ορθώς να θεωρηθεί ως ενίσχυση και με την προϋπόθεση να μην θιγεί η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων.

76 Η Επιτροπή αντικρούει επίσης κάθε ένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Forum 187 στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου. Ένα καθεστώς ενισχύσεων μπορεί να εκτιμηθεί βάσει των γενικών χαρακτηριστικών του. Ορθώς η Επιτροπή έλαβε υπόψη όλες τις συνέπειες του εν λόγω καθεστώτος επί του ανταγωνισμού. Η προσβαλλομένη απόφαση δεν συνιστά συγκεκαλυμμένη εναρμόνιση ούτε αμφισβήτηση της κυριαρχίας των κρατών μελών, αλλά απλή εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης. Η συγκεκριμένη κατάσταση ορισμένων επιχειρήσεων δεν έχει σημασία για τη συνολική εκτίμηση του επιδίκου καθεστώτος. Το γεγονός ότι, λόγω των αποτελεσμάτων του, το καθεστώς αυτό μπορεί να δημιουργεί φορολογικά έσοδα στο βελγικό Δημόσιο ουδόλως μπορεί να αποκλείσει την ύπαρξη ενισχύσεως. Η επιλεκτικότητα του εν λόγω καθεστώτος έγκειται ακριβώς στο γεγονός ότι η εφαρμογή του περιορίζεται στις πολυεθνικές που παρέχουν υπηρεσίες εντός ενός ομίλου. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν ανέτρεψε το βάρος αποδείξεως.

77 Όσον αφορά τον τρίτο λόγο, που στηρίζεται σε προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των δικαιούχων του επιδίκου καθεστώτος, η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσβαλλομένη απόφαση περιλαμβάνει κατάλληλες μεταβατικές διατάξεις.

78 Σε απάντηση στον τέταρτο λόγο, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η απόφαση αυτή είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

*Επί του επείγοντος και της σταθμίσεως των συμφερόντων*

79 Το Βασίλειο του Βελγίου και η Forum 187 τονίζουν, συγκεκριμένα, τη ζημία που απορρέει από την αδυναμία ανανεώσεως του καθεστώτος των κέντρων συντονισμού, η υφιστάμενη άδεια των οποίων θα λήξει μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως αλλά προτού κριθεί η επί της ουσίας υπόθεση. Πράγματι, σύμφωνα με την άποψή τους, η εφαρμογή της αποφάσεως αυτής θα έχει ως συνέπεια την άμεση παύση των δραστηριοτήτων των κέντρων αυτών στο Βέλγιο.

80 Σύμφωνα με το Βασίλειο του Βελγίου, η είσπραξη της παρακρατήσεως φόρου κινητής περιουσίας επί όλων των χρηματοπιστωτικών ροών των κέντρων συντονισμού έχει ως συνέπεια δυσανάλογες ταμειακές προπληρωμές, εφόσον το συνολικό ποσό της παρακρατήσεως θα είναι σαφώς υψηλότερο του συνολικού ποσού του φόρου επί των εταιριών, πράγμα το οποίο συνεπάγεται περαιτέρω διπλή φορολογία. Επομένως, τα κέντρα θα εξαναγκαστούν να παύσουν τις δραστηριότητές τους και να μεταφερθούν στο εξωτερικό, απ' όπου δεν θα επιστρέψουν πλέον μεταγενέστερα, λαμβανομένων υπόψη των πραγματοποιηθεισών μακροπροθέσμων επενδύσεων. Η κατάσταση αυτή αφορά δέκα κέντρα.

81 Η ζημία αυτή θα πραγματοποιηθεί πριν από την αποπεράτωση της διαδικασίας της κύριας δίκης και προτού καν το Βασίλειο του Βελγίου μπορέσει να τροποποιήσει τη νομοθεσία του και να προτείνει, με τη συμφωνία της Επιτροπής, νέο καθεστώς δυνάμενο να χορηγήσει στα κέντρα ένα πλαίσιο εντός του οποίου μπορούν να εξακολουθήσουν τις δραστηριότητές τους στο Βέλγιο και, επομένως, να αποφύγουν τις επιζήμιες αυτές συνέπειες. Η εν μέρει έγκριση του νέου καθεστώτος που κοινοποίησαν οι βελγικές αρχές δεν ρυθμίζει καθόλου ορισμένα ουσιώδη σημεία που αφορούν κυρίως την παρακράτηση φόρου κινητής περιουσίας.

82 Σύμφωνα με το Βασίλειο του Βελγίου, οι ζημίες που θα υποστεί λόγω αυτού του φαινομένου της μεταφοράς των κέντρων είναι τριών ειδών. Πρώτον, το φαινόμενο αυτό συνεπάγεται απώλεια θέσεων εργασίας, ανερχόμενη σε 450 σχεδόν θέσεις εργασίας, που δεν μπορούν να αντισταθμιστούν λόγω της υφισταμένης οικονομικής κρίσεως και των πολύ συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του εν λόγω προσωπικού.

Δεύτερον, ο τομέας των κέντρων συντονισμού, η σημασία του οποίου για το Βέλγιο έχει σαφώς αποδειχθεί, θα αποδυναμωθεί και θα θιγεί η φήμη του. Έτσι, η μη ύπαρξη επαρκούς μεταβατικής περιόδου διακυβεύει τη στρατηγική μακροπρόθεσμης εγκαταστάσεως των κέντρων. Τρίτον, η εξέλιξη αυτή στερεί το βελγικό Δημόσιο μιας σημαντικής πηγής φορολογικών εσόδων και εισφορών κοινωνικής ασφαλίσεως, τόσο άμεσα όσο και έμμεσα.

83 Η Forum 187 προβάλλει τις εμπορικές δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν τα κέντρα των οποίων η άδεια λήγει προτού κριθεί η επί της ουσίας διαφορά. Οι δραστηριότητές τους, όπως και οι δραστηριότητες του ομίλου τους, θα διαταραχθούν εντόνως αν υποχρεωθούν να κλείσουν χωρίς να τους χορηγηθεί επαρκής μεταβατική περίοδος για να αναδιοργανώσουν τις δραστηριότητές τους. Η βίαιη κατάργηση ενός κέντρου συντονισμού υποχρεώνει την πολυεθνική να τροποποιήσει ριζικά τον τρόπο δράσεώς της, με μεγάλες δαπάνες και με πολύ επιζήμιο για την οικονομική της δραστηριότητα τρόπο. Η κατάργηση αυτή θα καταστήσει επίσης δυσχερή τη μεταφορά των υφισταμένων συμβάσεων σε άλλες οντότητες εντός του ομίλου. Οι συνέπειες αυτές δεν είναι περαιτέρω ανατρέψιμες. Υπάρχουν ήδη οκτώ εκκρεμείς αιτήσεις ανανεώσεως αδειών και θα υποβληθούν ακόμη 28 άλλες τέτοιες αιτήσεις.

84 Η Forum 187 αναφέρει επίσης την κατάσταση των κέντρων η άδεια των οποίων ανανεώθηκε ή τροποποιήθηκε μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2001 και 17ης Φεβρουαρίου 2003. Αν η προσβαλλομένη απόφαση μπορεί να συνεπάγεται ως προς τα κέντρα αυτά την άμεση λήξη του επιδίκου καθεστώτος, τούτο συνεπάγεται αβεβαιότητα δικαίου, η οποία καθαυτή συνιστά σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία, καθώς και σημαντικές εμπορικές ζημίες. Πάντως, η Forum 187 απέσυρε το επιχείρημα αυτό κατόπιν της εκδόσεως εκ μέρους της Επιτροπής διορθωτικού της εν λόγω αποφάσεως.

85 Το Βασίλειο του Βελγίου και η Forum 187 υποστηρίζουν ότι η στάθμιση των συμφερόντων βαρύνει υπέρ της χορηγήσεως της αναστολής. Αμφότεροι επιμένουν στο γεγονός ότι η Επιτροπή δέχθηκε το καθεστώς των κέντρων συντονισμού για 20 χρόνια και χορήγησε μεταβατική περίοδο μέχρι το 2010, ούτως ώστε το κοινοτικό συμφέρον να μην υπάρξει αναστολή είναι αμελητέο. Το Βασίλειο του Βελγίου επι-

σημαίνει συγκεκριμένα ότι η χορήγηση επαρκούς και πρόσφορης μεταβατικής περιόδου συνάδει προς το κοινοτικό συμφέρον, το δε επιδιωκόμενο από την Επιτροπή συμφέρον μέσω της άμεσης απαγορεύσεως αυτού που είχε εγκρίνει για 20 χρόνια δεν μπορεί να προηγείται του συμφέροντος αυτού του κράτους μέλους και των κέντρων να αποφύγουν σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία. Η Forum 187 τονίζει τη συγκεκριμένη ζημία που απορρέει για τα μέλη της από την απαγόρευση αυτή και τη συνδέει με το αμελητέο αποτέλεσμα νοθεύσεως του ανταγωνισμού που θα είχε το επίδικο καθεστώς.

86 Η Επιτροπή θεωρεί ότι, όσον αφορά τόσο τα κέντρα συντονισμού όσο και το Βασίλειο του Βελγίου, δεν πληρούται η προϋπόθεση του επείγοντος.

87 Όσον αφορά την προβαλλομένη από αυτό το κράτος μέλος ζημία, η Επιτροπή εκθέτει εκ προοιμίου ότι το κράτος αυτό δεν μπορεί να προβάλλει τις ζημίες που διατρέχουν τα κέντρα συντονισμού, για τον λόγο ότι τα κέντρα αυτά δεν αποτελούν ολόκληρο τομέα της βελγικής οικονομίας και ότι, εν προκειμένω, η κατάσταση αυτή αφορά μόνο δέκα κέντρα.

88 Περαιτέρω, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προβαλλομένη ζημία δεν προκύπτει από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως, εφόσον η απόφαση αυτή ουδόλως απαγορεύει τη διατήρηση των κέντρων στο Βέλγιο. Ενδεχόμενη παύση δραστηριότητας ή μεταφορά των κέντρων προκύπτει από την ατομική απόφαση των εν λόγω κέντρων, τα οποία θα λάβουν συναφώς υπόψη πολυάριθμες παραμέτρους που δεν είναι μόνο φορολογικής φύσεως.

89 Εξάλλου, το νέο φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού εγκρίθηκε κατ' ουσίαν στις 23 Απριλίου 2003 και η έναρξη ισχύος του μπορεί να αποφασισθεί χωρίς καμία συμπληρωματική προθεσμία. Το καθεστώς αυτό δεν χρειάζεται καμία μείζονα προσαρμογή του λογιστικού συστήματος των κέντρων. Σύμφωνα με την Επιτροπή,

το γεγονός ότι κίνησε τη διαδικασία εξετάσεως όσον αφορά ορισμένες πτυχές του καθεστώτος, ιδίως την απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου κινητής περιουσίας, δεν δημιουργεί αληθές εμπόδιο για τα κέντρα. Η Επιτροπή υπενθυμίζει συναφώς ότι, αφενός, η παρακράτηση φόρου κινητής περιουσίας δεν οφείλεται επί του συνόλου των χρηματοπιστωτικών ροών που λαμβάνουν χώρα μεταξύ του κέντρου συντονισμού και των εταιριών του ομίλου, αλλά μόνον επί της περιοδικής καταβολής τόκων εκ μέρους του κέντρου στις εταιρίες αυτές και ότι, αφετέρου, η καταβολή της εν λόγω παρακρατήσεως τυγχάνει πολλών εξαιρέσεων στο κοινό φορολογικό δίκαιο.

90 Όσον αφορά τη σημασία της προβαλλομένης ζημίας, η Επιτροπή αμφισβητεί κατ' αρχάς ότι η ζημία που προβάλλεται ότι προκαλείται από την άμεση θέση σε εφαρμογή της προσβαλλομένης αποφάσεως για τα εν λόγω δέκα κέντρα συντονισμού μπορεί να αποδειχθεί νομοτύπως, χωρίς να χρειάζεται να αναφερθεί καθόλου η ατομική κατάσταση καθενός από αυτά. Η Επιτροπή θεωρεί στη συνέχεια ότι αυτή η ενδεχόμενη ζημία είναι αμιγώς χρηματοοικονομικής φύσεως και ουδόλως θέτει σε κίνδυνο την ίδια την ύπαρξη των κέντρων. Εξάλλου, εφόσον τα κέντρα αποτελούν μέρος σημαντικών διεθνών ομίλων, διαθέτουν χρηματοπιστωτικά μέσα αναγκαία για την αντιμετώπιση συμπληρωματικών δαπανών. Όσον αφορά τις προβαλλόμενες συμβατικές δεσμεύσεις και μακροπρόθεσμες επενδύσεις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το αίτημα του Βασιλείου του Βελγίου δεν περιλαμβάνει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο. Τέλος, τα κέντρα έλαβαν πολλές ενδείξεις από το 1997, ώστε μπορούσαν να αναμένουν την τελικώς εκδοθείσα απόφαση.

91 Από το γεγονός ότι δεν υφίσταται άμεση και ανεπανόρθωτη ζημία για τα εν λόγω κέντρα, η Επιτροπή συνάγει ότι δεν υφίσταται ζημία για το Βασίλειο του Βελγίου. Εξάλλου, ακόμη και αν συμβεί παύση δραστηριοτήτων ή μεταφορά δέκα κέντρων, τούτο δεν έχει ουσιώδη αντίκτυπο στη βελγική οικονομία. Οι βελγικές αρχές μπορούν εν πάση περιπτώσει να προλάβουν κάθε ζημία θέτοντας αμελλητί σε εφαρμογή το νέο καθεστώς των κέντρων συντονισμού.

92 Όσον αφορά τη ζημία που προβάλλει η Forum 187, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα κέντρα, η άδεια των οποίων ανανεώθηκε ή τροποποιήθηκε μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2001 και 17ης Φεβρουαρίου 2003, μπορούν να εξακολουθήσουν να απολαύουν της αδείας τους.

93 Για τα άλλα κέντρα, η Επιτροπή διατυπώνει παρατηρήσεις που κατ' ουσίαν ταυτίζονται με τις εκτιθέμενες στη σκέψη 88 έως 90 της παρούσας διατάξεως.

94 Για τους σκοπούς της σταθμίσεως των συμφερόντων, η Επιτροπή αναφέρει το συμφέρον της να εκτελούνται οι πράξεις της, ακόμη και αν αποτελούν το αντικείμενο ένδικης προσφυγής, και να μην εμποδίζεται η δράση της για τη διατήρηση ενός ανόθευτου ανταγωνισμού. Η Επιτροπή επικαλείται επίσης τα συμφέροντα των τρίτων ανταγωνιστών που θίγονται από την υφισταμένη κατάσταση. Το γεγονός ότι το βελγικό καθεστώς θεωρήθηκε ως επιζήμιο φορολογικό μέτρο στο πλαίσιο των εργασιών του Συμβουλίου δείχνει ότι υφίσταται κοινοτικό συμφέρον να εξαλειφθεί ή τροποποιηθεί το καθεστώς αυτό. Η Επιτροπή υπενθυμίζει εξάλλου ότι η προσβαλλομένη απόφαση δεν συνεπάγεται μέτρα επιστροφής των ενισχύσεων, ώστε το κοινοτικό συμφέρον πρέπει αναμφίβολα να υπερέχει του συμφέροντος των εν λόγω κέντρων συντονισμού.

**Εκτίμηση**

95 Σύμφωνα με τα άρθρα 242 ΕΚ και 243 ΕΚ, το Δικαστήριο μπορεί, αν κρίνει ότι το απαιτούν οι περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως ή να διατάξει τη λήψη των αναγκαίων μεταβατικών μέτρων για τις υποθέσεις που της υποβάλλονται.

96 Το άρθρο 83, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας απαιτεί οι αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων να προσδιορίζουν το αντικείμενο της διαφοράς, τα περιστατικά από τα οποία προκύπτει το επείγον της υποθέσεως καθώς και τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που δικαιολογούν εκ πρώτης όψεως τη λήψη του προσωρινού μέτρου το οποίο ζητείται.

97 Κατά πάγια νομολογία, η αναστολή εκτελέσεως και τα άλλα προσωρινά μέτρα μπορούν να διαταχθούν από τον δικάζοντα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή αν έχει αποδειχθεί ότι η λήψη τους δικαιολογείται εκ πρώτης όψεως (fumus boni juris) βάσει των προβαλλομένων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών και ότι τα μέτρα αυτά είναι επείγοντα, υπό την έννοια ότι είναι αναγκαίο, προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία των συμφερόντων του αιτούντος, να διαταχθούν και να παραγάγουν τα αποτελέσματά τους πριν από την έκδοση της αποφάσεως επί της κυρίας δίκης. Εξάλλου, πρέπει να είναι προσωρινά, υπό την έννοια ότι δεν προδικάζουν τα επίδικα νομικά ή πραγματικά ζητήματα ούτε εξουδετερώνουν εκ των προτέρων τις συνέπειες της μεταγενέστερης αποφάσεως επί της κυρίας δίκης (διάταξη της 21ης Μαρτίου 1997, C-110/97 R, Κάτω Χώρες κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1997, σ. I-1795, σκέψη 24). Ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής μπορεί επίσης, ενδεχομένως, να προβεί στη στάθμιση των υφισταμένων συμφερόντων.

*Επί του παραδεκτού της προσφυγής στην υπόθεση C-217/03 R*

98 Κατά πάγια νομολογία, το πρόβλημα του παραδεκτού της κύριας προσφυγής δεν μπορεί, καταρχήν, να εξετάζεται στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, διότι άλλως προδικάζεται η εκδίκαση της υποθέσεως επί της ουσίας. Οσάκις όμως προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη, στον δικάζοντα κατά τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων δικαστή εναπόκειται να κρίνει αν υπάρχουν εκ πρώτης όψεως ορισμένα στοιχεία βάσει των οποίων να μπορεί να πιθανολογεί το παραδεκτό της προσφυγής (διάταξη της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, C-236/96 R και C-240/96 R, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-4475, σκέψη 37).

99 Η εν λόγω εξέταση του παραδεκτού της προσφυγής είναι κατ' ανάγκη συνοπτική, λαμβανομένου υπόψη του επείγοντος χαρακτήρος της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων. Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής δεν προδικάζει εξάλλου την απόφαση που το Δικαστήριο θα κληθεί να λάβει κατά την εξέταση της κύριας προσφυγής.

100 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η προσφυγή της κύριας δίκης στην υπόθεση C-217/03 είναι προδήλως απαράδεκτη. Η προσβαλλομένη απόφαση δεν αφορά ατομικώς τη Forum 187, ούτε λόγω των ιδίων της συμφερόντων ούτε διότι υπερασπίζεται τα συλλογικά συμφέροντα των εταιριών, τις οποίες αφορά ατομικώς η απόφαση αυτή.

101 Όσον αφορά την παραπομπή στην άμυνα των ιδίων συμφερόντων της Forum 187, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, μολονότι η προάσπιση γενικών και συλλογικών συμφερόντων μιας κατηγορίας πολιτών δεν αρκεί για να καταστήσει παραδεκτή προσφυγή ακυρώσεως που ασκείται από ένωση, η ένωση που είναι επιφορτισμένη να προασπίσει τα συλλογικά συμφέροντα των εταιριών μπορεί παρ' όλ' αυτά παραδεκτώς να ασκήσει τέτοια προσφυγή κατά τελικής αποφάσεως της Επιτροπής σε θέματα κρατικών ενισχύσεων αν μπορεί να προβάλει ίδιον συμφέρον για την προσφυγή αυτή, ιδίως διότι θίγεται η θέση της ως διαπραγματευτή από την πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση (αποφάσεις της 2ας Φεβρουαρίου 1988, 67/85, 68/85 και 70/85, Van der Kooy κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 219, σκέψεις 20 έως 24, και της 24ης Μαρτίου 1993, C-313/90, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1125, σκέψεις 29 και 30).

102 Εν προκειμένω, για να αποδείξει το έννομο συμφέρον της για την άσκηση προσφυγής, η Forum 187 ισχυρίζεται ότι, πλην του ότι μετείχε ενεργητικά στη διαδικασία εξετάσεως του επιδίκου μέτρου, αντιπροσωπεύει το σύνολο των κέντρων συντονισμού και ο ίδιος ο λόγος υπάρξεώς της θίγεται από την προσβαλλομένη απόφαση.

103 Μολονότι η Επιτροπή απάντησε στα επιχειρήματα αυτά ισχυριζόμενη ότι η προσβαλλομένη απόφαση δεν συνεπάγεται την εξάλειψη ή τον αποκλεισμό από τον Βέλγιο των μελών της Forum 187, παρ' όλ' αυτά οι ιδιαίτερες περιστάσεις που επικαλείται η ένωση αυτή, αφενός, απαιτούν να εκτιμηθεί το πραγματικό περιεχόμενο της αποφάσεως αυτής καθώς και οι προβλέψιμες συνέπειές της όσον αφορά την τύχη της ενώσεως και, αφετέρου, μπορούν να εγείρουν το ζήτημα αν μια ένωση, της οποίας ο λόγος υπάρξεως θίγεται από μια απόφαση μπορεί, ως εκ τούτου, να προβάλει έννομο συμφέρον να ζητήσει την ακύρωση της αποφάσεως αυτής.

104 Όσον αφορά το γεγονός ότι η Forum 187 αναφέρει την προάσπιση των συμφερόντων των μελών της, τα οποία αφορά ατομικώς η προσβαλλομένη απόφαση, επισημαίνεται ότι, εν προκειμένω, μολονότι η απόφαση αυτή αφορά ένα γενικό καθεστώς ενισχύσεων, προϋπόθεση που τείνει στο συμπέρασμα ότι ενδεχόμενη προσφυγή της

δικαιούχου τέτοιου καθεστώτος επιχειρήσεως είναι απαράδεκτη, περιλαμβάνει επίσης μεταβατικές διατάξεις που θίγουν άμεσα την τύχη των κλειστών κατηγοριών επιχειρηματιών, δηλαδή τα κέντρα συντονισμού που διαθέτουν ήδη άδεια κατά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, η άδεια των οποίων δεν μπορεί πλέον να ανανεωθεί ή λήγει πρόωρα στις 31 Δεκεμβρίου 2010.

105 Το παραδεκτό προσφυγής των επιχειρηματιών αυτών και, κατά συνέπεια, της ενώσεως που τους αντιπροσωπεύει δεν μπορεί να κριθεί στο στάδιο των ασφαλιστικών μέτρων.

106 Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στην περίπτωση επιχειρήσεως που έχει λάβει παράνομη ενίσχυση, της οποίας η Επιτροπή διέταξε την επιστροφή, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι η ασκηθείσα από την επιχείρηση αυτή προσφυγή ακυρώσεως κατά της αρνητικής αποφάσεως της Επιτροπής είναι παραδεκτή, και τούτο ενώ η απόφαση αυτή αφορούσε καθεστώς ενισχύσεων (απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2000, C-15/98 και C-105/99, Ιταλία και Sardegna Lines κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-8855, σκέψεις 31 έως 35).

107 Συνεπώς, ακόμη και αν οι περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως είναι προφανώς διαφορετικές, η νομολογία του Δικαστηρίου επί των ζητημάτων παραδεκτού δεν είναι προδήλως επαρκώς στοιχειοθετημένη για να κριθεί στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας ότι η προσφυγή της Forum 187 είναι προδήλως απαράδεκτη λόγω του ότι σκοπεί στην προάσπιση των συμφερόντων των μελών της.

108 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, η αίτηση αναστολής που υπέβαλε η Forum 187 δεν μπορεί να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη.

*Επί του αντικειμένου των αιτήσεων αναστολής*

109 Ερωτηθείσα συναφώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η αιτούσα στην υπόθεση C-217/03 R επιβεβαίωσε ότι, λαμβανομένου υπόψη του διορθωτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, η αίτησή της περί αναστολής, παρά την ευρύτερη διατύπωσή της, συμπίπτει κατ' ουσίαν με την αίτηση που υποβλήθηκε στην υπόθεση C-182/03 R.

*Επί του περιεχομένου του μεταβατικού καθεστώτος που θεσπίζεται με την προσβαλλομένη απόφαση*

110 Εκ προοιμίου, λαμβανομένης υπόψη της εκδόσεως διορθωτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως και των αποκλινουσών γνωμών που διατυπώθηκαν συναφώς από τους διαδίκους στο πλαίσιο της έγγραφης διαδικασίας, πρέπει να διευκρινιστεί το ακριβές περιεχόμενο του μεταβατικού καθεστώτος που θεσπίζεται με την εν λόγω απόφαση.

111 Συναφώς, ερωτηθέντες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι διάδικοι δέχθηκαν, για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας, να αναφέρονται στην προσβαλλομένη απόφαση όπως διορθώθηκε και ερμηνεύθηκε από την Επιτροπή στις γραπτές της παρατηρήσεις (βλ. σκέψη 69 της παρούσας διατάξεως).

112 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει, για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας, να ερμηνευθεί η προσβαλλομένη απόφαση υπό την έννοια ότι όλα τα κέντρα συντονισμού που διαθέτουν άδεια κατά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της εν λόγω αποφάσεως μπορούν να εξακολουθήσουν να απολαύουν του καθεστώτος αυτού μέχρι τη λήξη ισχύος της ατομικής τους άδειας και το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010.

113 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, δεν πρέπει, συγκεκριμένα, να ληφθεί υπόψη ούτε ο νέος λόγος ακυρώσεως που προέβαλε το Βασίλειο του Βελγίου, παρατεθείς στη σκέψη 63 της παρούσας διατάξεως, ούτε τα επιχειρήματα που διατύπωσε η Forum 187 σχετικά με τα κέντρα η άδεια των οποίων ανανεώθηκε ή τροποποιήθηκε μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2001 και της ημερομηνίας κοινοποιήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπως συνοψίζονται στη σκέψη 84 της παρούσας διατάξεως.

*Επί του fumus boni juris*

114 Για τους σκοπούς εκτιμήσεως των αιτήσεων αναστολής, φαίνεται πρόσφορο να εξεταστούν συγκεκριμένα, πρώτον, οι λόγοι σχετικά με τη μη ύπαρξη κατάλληλων μεταβατικών μέτρων στην προσβαλλομένη απόφαση, γεγονός βάσει του οποίου μπορεί, δεύτερον, να εξεταστεί η προοπτική της προβαλλομένης από το Βασίλειο του Βελγίου και της Forum 187 ζημίας. Το ζήτημα του πρόσφορου χαρακτήρα των μεταβατικών μέτρων που προβλέπει η απόφαση αυτή βρίσκεται πράγματι στον πυρήνα της παρούσας διαδικασίας. Αφενός, το ίδιο το αντικείμενο των αιτήσεων αναστολής είναι η χορήγηση ευνοϊκότερου μεταβατικού καθεστώτος. Αφετέρου, η προβαλλομένη κατάσταση επείγοντος θεμελιώνεται στις συνέπειες του προβαλλομένου μη πρόσφορου χαρακτήρα των μεταβατικών μέτρων που περιλαμβάνει η απόφαση αυτή.

115 Οι επικρίσεις που διατύπωσε το Βασίλειο του Βελγίου και η Forum 187 για τις μεταβατικές διατάξεις της προσβαλλομένης αποφάσεως παραπέμπουν στο άρθρο 88, παράγραφος 2, ΕΚ καθώς και στις αρχές της ασφαλείας δικαίου, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης που έχει δημιουργηθεί τόσο σ' αυτό το κράτος μέλος όσο και στα κέντρα συντονισμού, της αναλογικότητας και της ισότητας.

116 Στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του fumus boni juris, δεν εναπόκειται στον δικάζοντα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή να αποφανθεί οριστικώς επί των διαφόρων αυτών λόγων. Με την επιφύλαξη αυτή, διαπιστώνεται παρ' όλ' αυτά ότι οι λόγοι αυτοί είναι προφανώς σοβαροί.

117 Για να εκτιμηθεί το περιεχόμενο της αποφάσεως, υπενθυμίζεται εκ προοιμίου το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται η προσβαλλομένη απόφαση. Η χορήγηση αναστολής εκτελέσεως πράξεως δεν μπορεί πράγματι να μη λαμβάνει υπόψη το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται η πράξη αυτή.

118 Κανείς από τους διαδίκους δεν αμφισβήτησε ότι, εφόσον η Επιτροπή έχει προηγουμένως κρίνει ότι το φορολογικό καθεστώς των κέντρων συντονισμού δεν περιλαμβάνει ενίσχυση εμπίπτουσα στο άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ, το καθεστώς αυτό μπορεί να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται εφόσον η Επιτροπή δεν διαπιστώσει το ασυμβίβαστό τους με την κοινή αγορά (βλ., κατ' αναλογία, όσον αφορά το υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων, απόφαση της 15ης Μαρτίου 1994, C-387/92, Banco Exterior de España, Συλλογή 1994, σ. I-877, σκέψη 20, και της 9ης Οκτωβρίου 2001, C-400/99, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-7303, σκέψη 61).

119 Προκύπτει επίσης, από μια πρώτη εξέταση, ότι ούτε η πρόταση λήψεως χρήσιμων μέτρων που απηύθυνε στο Βασίλειο του Βελγίου η Επιτροπή, ούτε η μεταγενέστερη κίνηση, με την απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2002, της τυπικής διαδικασίας εξετάσεως επέφεραν ανεξάρτητες έννομες συνέπειες σ' αυτό το κράτος μέλος ή στα κέντρα συντονισμού. Συγκεκριμένα, ο χαρακτηρισμός της υφιστάμενης ενισχύσεως καθώς και οι αμφιβολίες σχετικά με το συμβατό της εν λόγω ενισχύσεως με την κοινή αγορά, όπως διατυπώθηκαν με την απόφαση αυτή, ενέχουν προσωρινό χαρακτήρα και δεν συνεπάγονται ότι η Επιτροπή αποφάσισε να επαναφέρει σε ισχύ τις αποφάσεις του 1984 και του 1987. Πράγματι, δεν αποκλείεται ότι, ενόψει των πληροφοριών που προσκόμισαν οι ενδιαφερόμενοι στο πλαίσιο της τυπικής διαδικασίας εξετάσεως, η Επιτροπή θα καταλήξει σε διαφορετικό συμπέρασμα και θα κρίνει, οριστικώς, ότι το καθεστώς των κέντρων συντονισμού δεν συνιστά ενίσχυση ή περιλαμβάνει μόνον στοιχεία ενισχύσεως συμβατά με τη Συνθήκη. Επισημαίνεται συναφώς ότι για τους λόγους αυτούς, το Πρωτοδικείο, με τη διάταξη της 2ας Ιουνίου 2003, T-276/02, Forum 187 κατά Επιτροπής (Συλλογή 2003, σ. II-2075), απέρριψε ως απαράδεκτη την προσφυγή ακυρώσεως που άσκησε η Forum 187 κατά της εν λόγω αποφάσεως της 27ης Φεβρουαρίου 2002.

120 Συνεπώς, το Βασίλειο του Βελγίου και η Forum 187 δεν έπρεπε οπωσδήποτε να αναμένουν ότι η Επιτροπή θα εκδώσει απόφαση με περιεχόμενο όπως το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως.

121 Ομοίως, δεν μπορούσαν να γνωρίζουν εκ των προτέρων την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής.

122 Βάσει των στοιχείων αυτών, πρέπει να εξεταστεί συνοπτικώς, ενόψει των λόγων που προέβαλαν το Βασίλειο του Βελγίου και η Forum 187, ο κατάλληλος χαρακτήρας των μεταβατικών διατάξεων που περιλαμβάνει η προσβαλλομένη απόφαση.

123 Ως προς αυτό το κράτος μέλος, φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, ότι οι υποχρεώσεις πράξεως ή παραλείψεως που απορρέουν από το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως επιβάλλονται από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της αποφάσεως αυτής, χωρίς ιδιαίτερη προθεσμία για συναφή προετοιμασία. Περαιτέρω, το Βασίλειο του Βελγίου μπορεί να χορηγήσει μεταβατική περίοδο μόνο για τις υφιστάμενες άδειες και δεν μπορεί πλέον να χορηγήσει καμία ανανέωση άδειας.

124 Στο παρόν στάδιο, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι το γεγονός μη υπάρξεως προθεσμίας θίγει τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως, εφόσον η απόφαση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της επανεξετάσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 88, παράγραφοι 1 και 2, ΕΚ, κανονιστικής ρυθμίσεως που είχε εγκριθεί από την Επιτροπή μέχρι τότε.

125 Βεβαίως, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της εν μέρει θετικής στάσεως που είχε υιοθετήσει με την απόφαση της 23ης Απριλίου 2003, το Βασίλειο του Βελγίου μπορούσε να θέσει άμεσα σε εφαρμογή νέο φορολογικό καθεστώς για τα κέντρα συντονισμού.

126 Πάντως, το επιχείρημα αυτό, μολονότι μπορεί να έχει κάποια σημασία στο πλαίσιο εκτιμήσεως του επείγοντος, φαίνεται αντιθέτως λιγότερο πειστικό, σε μια πρώτη

εξέταση, στο στάδιο της εκτιμήσεως του fumus boni juris, εφόσον το κύρος της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να εκτιμηθεί κατά την ημερομηνία εκδόσεώς της.

127 Προκειμένου για τα κέντρα συντονισμού, δεν μπορεί περαιτέρω να αποκλειστεί εκ προοιμίου ότι μπορεί να τους δημιουργήθηκε κάποια δικαιολογημένη εμπιστοσύνη για τη λήψη, σε περίπτωση αρνητικής αποφάσεως της Επιτροπής, μεταβατικών μέτρων που θα κάλυπταν, για εύλογη περίοδο, το σύνολο των κέντρων, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας λήξεως ισχύος της άδειάς τους.

128 Τελικώς, από το σύνολο των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι δεν μπορούν να απορριφθούν στο στάδιο αυτό, χωρίς να θιγούν οι εκτιμήσεις που πρέπει να γίνουν στο πλαίσιο εξετάσεως των προσφυγών της κύριας δίκης, οι ισχυρισμοί του Βασιλείου του Βελγίου και της Forum 187 ότι η Επιτροπή έπρεπε να χορηγήσει προθεσμία σ' αυτό το κράτος μέλος, ώστε να μπορέσει να συμμορφωθεί προς την προσβαλλομένη απόφαση, και στα κέντρα συντονισμού, η άδεια των οποίων λήγει συντόμως, για να μπορέσουν να αναδιοργανωθούν.

129 Συνεπώς, πρέπει να εξακολουθήσει η εξέταση των προϋποθέσεων με τις οποίες συνδέεται η χορήγηση της ζητουμένης αναστολής.

*Επί του επείγοντος και της σταθμίσεως των συμφερόντων*

130 Προκειμένου να εκτιμηθεί το επείγον των ζητουμένων μέτρων πρέπει να εξετασθεί αν τα μέτρα αυτά είναι αναγκαία για την αποφυγή σοβαρής ζημίας η οποία δεν θα μπορούσε να αποκατασταθεί ακόμη και σε περίπτωση ευδοκιμήσεως της κυρίας προσφυγής.

131 Συναφώς, η σχεδόν άμεση διακοπή του φορολογικού καθεστώτος των κέντρων συντονισμού για μια κατηγορία τους, ήτοι αυτών η άδεια των οποίων λήγει συντόμως, μπορεί να επιφέρει σοβαρές και εν πολλοίς μη αναστρέψιμες συνέπειες.

132 Η ζημία αυτή δεν συνοψίζεται στην πρόσθεση των ενδεχομένων αρνητικών χρηματικών συνεπειών που συνεπάγεται η προσβαλλομένη απόφαση για τα κέντρα συντονισμού, η άδεια των οποίων λήγει τους επομένους της κοινοποιήσεως της αποφάσεως αυτής μήνες.

133 Πράγματι, με σκοπό να σταματήσει η εφαρμογή του καθεστώτος που εφαρμόζεται από πολλών ετών, η προσβαλλομένη απόφαση, χωρίς να αναμείνει τη συνολική και οριστική εκτίμηση των πλεονεκτημάτων του διαδόχου καθεστώτος, δημιουργεί κατάσταση ανασφάλειας δικαίου η οποία είναι επιζήμια τόσο για το Βασίλειο του Βελγίου όσο και για τους ομίλους στους οποίους ανήκουν τα εν λόγω κέντρα συντονισμού.

134 Πάντως, αυτό το κράτος μέλος έχει ορισμένο συμφέρον, ιδίως για τους εκτιθέμενους στη σκέψη 82 της παρούσας διατάξεως λόγους, να έχει τη δυνατότητα να παρέχει στους επιχειρηματίες νομικό και φορολογικό καθεστώς χωρίς ανασφάλεια δικαίου, κατά το μέτρο του δυνατού.

135 Ομοίως, για ορισμένα κέντρα συντονισμού, ένα κενό κανονιστικής ρυθμίσεως όσον αφορά το συγκεκριμένο φορολογικό καθεστώς τους, μεταξύ της λήξεως του υφισταμένου συστήματος και της ενάρξεως ισχύος του νέου συστήματος, μπορεί προφανώς να δημιουργήσει σημαντικές δυσχέρειες.

136 Παρ' όλ' αυτά, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Βασίλειο του Βελγίου μπορεί να αποφύγει την προβαλλομένη ζημία θέτοντας σε εφαρμογή νέο σύστημα συνάδον με την προσβαλλομένη απόφαση και την απόφαση της 23ης Απριλίου 2003.

137 Παρ' όλ' αυτά δεν φαίνεται δυνατό, στο στάδιο των ασφαλιστικών μέτρων, να εκτιμηθεί σε ποιο μέτρο το Βασίλειο του Βελγίου μπορεί, πράγματι, να θέσει σε εφαρμογή, υπό επείγουσες συνθήκες, νέο καθεστώς μη παραβιάζον καμία από τις δύο αποφάσεις.

138 Με την προσβαλλομένη απόφαση, η Επιτροπή επέβαλε σ' αυτό το κράτος μέλος να καταργήσει το καθεστώς των κέντρων συντονισμού ή «να το τροποποιήσει για να το καταστήσει συμβατό με την κοινή αγορά», χωρίς πάντως να του παρέχει συγκεκριμένα στοιχεία ως προς την ακριβή φύση των απαιτουμένων συναφώς τροποποιήσεων. Η μη ύπαρξη αυτών των στοιχείων επιβεβαιώνει προφανώς τη δυσχέρεια του εν λόγω κράτους μέλους.

139 Οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτού του υποθετικού φορολογικού συστήματος που μπορεί να τεθεί άμεσα σε ισχύ, χωρίς να αναμένεται το πέρας της τυπικής διαδικασίας εξετάσεως, δεν προκύπτουν προφανώς ούτε από την απόφαση της 23ης Απριλίου 2003. Έτσι, μολονότι η Επιτροπή δέχθηκε την αρχή της μεθόδου του κατ' αποκοπήν καθορισμού των φορολογητέων εσόδων των κέντρων συντονισμού, αντιτάχθηκε προσωρινώς στο να προστεθούν στην προκύπτουσα, σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, βάση επιβολής του φόρου τα ασυνήθη ή χαριστικά πλεονεκτήματα που χορηγούν στα κέντρα τα μέλη του ομίλου στον οποίο ανήκουν.

140 Επιπλέον, το Βασίλειο του Βελγίου επιβεβαίωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, απαντώντας στις παρατηρήσεις της Επιτροπής, ότι η εν μέρει έναρξη ισχύος του νέου φορολογικού καθεστώτος δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ταχείας οδού εκδόσεως βασιλικού διατάγματος, αλλά απαιτεί τροποποιήσεις νομοθετικής φύσεως.

141 Ο κίνδυνος δυσκόλως ανορθώσιμης ζημίας λόγω της άμεσης εφαρμογής της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει συνεπώς να θεωρηθεί ότι έχει αποδειχθεί επαρκώς.

142 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής πρέπει να σταθμίζει τους κινδύνους που συνδέονται με κάθε μία από τις δυνατές λύσεις. Συγκεκριμένα, τούτο συνεπάγεται να εξεταστεί αν το συμφέρον του Βασιλείου του Βελγίου και της Forum 187 να επιτύχουν την εν μέρει αναστολή της εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως υπερέχει ή όχι του συμφέροντος για την άμεση εφαρμογή της αποφάσεως αυτής. Κατά την εξέταση αυτή, πρέπει να καθοριστεί αν η ενδεχόμενη ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως από τον δικαστή της ουσίας μπορεί να ανατρέψει την κατάσταση που θα έχει προκληθεί από την άμεση εκτέλεσή της και, αντιστρόφως, σε ποιο μέτρο η αναστολή μπορεί να εμποδίσει τους επιδιωκόμενους με την προσβαλλομένη απόφαση σκοπούς σε περίπτωση που απορριφθεί η προσφυγή της κύριας δίκης [διατάξεις της 19ης Ιουλίου 1995, C-149/95 P(R), Επιτροπή κατά Atlantic Container Line κ.λπ., Συλλογή 1995, σ. I-2165, σκέψη 50, και της 12ης Ιουλίου 1996, C-180/96 R, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-3903, σκέψη 89].

143 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι πλην του γενικού συμφέροντος που υπάρχει για την εφαρμογή των πράξεων των κοινοτικών οργάνων, η Επιτροπή ουδόλως εξήγησε το περιεχόμενο της ζημίας για την εσωτερική αγορά, το οποίο θα δημιουργηθεί αν η προοδευτική εξάλειψη μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2010 του υφισταμένου φορολογικού καθεστώτος των κέντρων συντονισμού δεν περιλαμβάνει άμεση εφαρμογή της επίδικης απαγορεύσεως ανανεώσεως των αδειών.

144 Αντιθέτως, εμμένοντας επί του αμελητέου αριθμού των ενδιαφερομένων κέντρων συντονισμού, η Επιτροπή άφησε μάλλον να διαφανεί ότι η ζητουμένη αναστολή δεν έχει σημαντικές οικονομικές συνέπειες. Εξάλλου, η Επιτροπή δέχθηκε, κατά την επ'

ακροατηρίου συζήτηση, ότι δεν επιλήφθηκε καταγγελιών εκ μέρους ανταγωνιστών, οι οποίες θα μπορούσαν να επιβεβαιώσουν, συγκρίνοντας τις αντίστοιχες εξελίξεις των εν λόγω επιχειρήσεων, τα συγκεκριμένα αποτελέσματα νοθεύσεως του ανταγωνισμού που προκαλεί η χορήγηση της αναστολής.

145 Αντιθέτως, όπως προκύπτει από τις προηγηθείσες σκέψεις, η μη χορήγηση αναστολής θα έχει για το Βασίλειο του Βελγίου και την Forum 187 συνέπειες που δεν είναι ούτε υποθετικές ούτε αμελητέες.

146 Περαιτέρω, εν προκειμένω, είναι προφανώς αποφασιστικής σημασίας το γεγονός ότι, αν δεν χορηγηθεί η ζητουμένη αναστολή, η απόφαση επί της κυρίας δίκης που θα εκδοθεί υπέρ των διαδίκων αυτών, όσον αφορά εν πάση περιπτώσει το μεταβατικό καθεστώς της προσβαλλομένης αποφάσεως, θα στερείται εν πολλοίς αποτελεσματικότητας, εφόσον τα ενδεχόμενα χρηματοπιστωτικά μέτρα δεν είναι προφανώς κατάλληλα για να ανορθώσουν αναδρομικώς τη σταθερότητα του κανονιστικού πλαισίου των κέντρων συντονισμού.

147 Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το Βασίλειο του Βελγίου ενήργησε επιμελώς για να εμποδίσει την επέλευση της προβαλλομένης ζημίας. Αυτό το κράτος μέλος κοινοποίησε πράγματι στην Επιτροπή, τον Μάιο του 2002, τροποποιήσεις του υφισταμένου καθεστώτος, προκειμένου να ανταποκριθεί στους προβληματισμούς που εξέφρασε η Επιτροπή στην πρόταση για λήψη χρήσιμων μέτρων.

148 Συνεπώς, πρέπει να διαταχθεί η αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον η απόφαση αυτή απαγορεύει στο Βασίλειο του Βελγίου να ανανεώσει τις άδειες των κέντρων συντονισμού που βρίσκονται εν ισχύι κατά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της εν λόγω αποφάσεως. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι τα ενδεχόμενα αποτελέσματα των ανανεώσεων που θα επέλθουν βάσει της παρούσας διατάξεως δεν μπορούν να βουν πέραν της ημερομηνίας δημοσιεύσεως της αποφάσεως επί της ουσίας.

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

διατάσσει:

**1) Αναστέλλεται η εκτέλεση της αποφάσεως C(2003) 564 τελικό της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 2003, για το καθεστώς των ενισχύσεων που εφαρμόζει το Βασίλειο του Βελγίου υπέρ των κέντρων συντονισμού που είναι εγκατεστημένα στο Βέλγιο, καθόσον η απόφαση αυτή απαγορεύει στο Βασίλειο του Βελγίου να ανανεώσει τις άδειες των κέντρων συντονισμού που βρίσκονται εν ισχύι κατά την ημερομηνία κοινοποιήσεως της εν λόγω αποφάσεως.**

**2) Τα αποτελέσματα των ενδεχομένων ανανεώσεων που θα επέλθουν βάσει της παρούσας διατάξεως δεν μπορούν να βουν πέραν της ημερομηνίας δημοσιεύσεως της αποφάσεως επί της ουσίας.**

**3) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.**

Λουξεμβούργο, 26 Ιουνίου 2003.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias